

- Acaba o ellerin kendileri hakkında düşündüklerimden haberleri var mı?

Yıllar süren yolculuklarında böylesi bir fotoğraf yakalayamadığını düşünen Selman'la testi arasında garip bir bağ oluşmuş gibiydi. Ona göre insan toprağa olan düşkünlüğünü her fırsatta yeniden cömertçe sergiliyordu. Ve fakat bütün bunları ben söyleyebileyim diye yaptığını asla bilmiyordu. Meraklı bir misafir gibi yaklaşırdım onun bu haline. Biraz daha ileriye gidip onun suyla olan dansını seyredebilsem belki saçlarını bile çizibilirdim her şeyin üzerine.

Gecenin besmelesi bu törenden sonra, asma dallarının altındaki o ıssız köşesine çekilince bütün resim tamamlanıyordu. Her şey sanki son oyununu oynar gibi yerleşiyor hatıralarda; Önce yıllardır tek tek sonsuza uğurlanan dokuma tezgahlarının susuşlarını yad eden kalan diğer tezgahların sesleri tükeniyor. Mekikler birer birer çekiliyorlar yuvalarına. Sonra bütün gözler ahşap evlerin meyve ağaçlarıyla donanmış bahçelerindeki çay sohbetlerine dalıyor. Bütün tozları silkelenmiştir şimdi eski çerçevelerde kalmış uzun bakışların. Bastonunu, hiç giymediği paltosunun yanına asmış dedesinin kucağında ayağa kalkan çocuklara benziyor gecenin yanında yıldızlar.

Selman'ın saçları nasıl bağlandı havaya. Ayaklarımızı kendine doğru çeken dünya, onlara tutunup haykırmakta. Her şey bir oldubittinin çok ötesinde. Alışamadık huzurla gelen uykulara. Şüpheli bir paket gibi bırakılsak da bu rüyaya, kusursuz bir güz yakıştırması söylemek istemedik. Dar sokaklarında kaybolarak küçücük şehrin, evlerine giden yorgun insanları, yağlı boya resimlerden seyretmek değilse niyetimiz, bu göçün bir anlamı olmalı.

İşte şurada, Selman'ın sandıktan çıkmış saçlarından görüldü her şey. İki karanlık birbirinden ayrılırken karşı tepelerde, gözlerine "vav" çizdi "nar taneleri" Selman'ın. İki düş birbirinden ayrıldı. Çocukluk sofralarını topladı çocukluğuna bakan ihtiyarın toprağa eğilmiş omuzları, Elindeki bardakta bahardan kalan her mevsime rahmet bir ayet gibi yağmur. Selman, saçlarıyla ört bu yıllanmış köşeyi. Asma dallarına asılı kalsın ihtiyarlığımız ve düşlerimiz nar tanelerine. Taş döşeli yollarda garip bir gezintiye çıkmış gibi yoklayalım sesimizi.

K İ S A K İ T A P Y A Z I L A R I

SAHİPKIRAN

Hasan Aycın

Sahipkiran, nâm-ı diğer hamzanâme, Hasan Aycın'ın, dedesinin kütüphanesinde bulunduğu hamzanâme isimli, klasik bir doğu anlatısı mahiyetindeki kitabı yayına hazırlamasıyla ortaya çıkmış. Kitap, mecûsî bir kral olan Nûşîrevân'ın bir gece rüyasında görmesiyle evlatlık edindiği ve kendisine vâris kaldığı, daha çocuk yaşta haksızlık ve zulme karşı sert bir duruş sergileyen, bir kaç dostuyla beraber her-kese kök söktüren bir kahramanın, Sahipkiran namıyla anılan Hz. Hamza'nın öyküsünü anlatıyor. Tarihi olay örgüsüne bağlı kalmayarak fantastik bir anlatıya dönüştüren eserde yer yer Sahipkiran olup kendinizi haksızlığa karşı kükrerken bulacak, yer yer de *Nûşîrevân'ın bilge veziri* Hoca-i Dâná olup girift meseleleri kıvrak bir zeka hamlesiyle çözeceksiniz.

Harun Ünver

***

KOVULMUŞLARIN EVİ

Ali Ayçıl

Kovulmuşların Evi'nde Ali Ayçıl, o takdire şâyan üslubuyla felsefe ve edebiyatın ustaca harmanlandığı hikayemsi denemeler ikram ediyor bize. Kissalarından çıkarılabilecek hisseler hususunda hayli cömert olan kitaptan fakirin payına düşen şu oldu: İnsanlar ikiye ayrılır; kovulduğunu kabullenenler ve kovulduğunu kabullenemeyenler.

Abdurrahman Nur

***

ŞİİRLER(1990-2000)

Hüsrev Hatemi

Hüsrev Hatemi'nin bir tayy-i zaman ile ezmine-i kadîmeden günümüze teşrif etmiş aşık ve garip bir İstanbul Efendisi olduğuna inanasım var. Biliyorum bunu mantıksal ya da tarihsel olarak ispatlayamam, ama şiirsel olarak ispatlayabilirim. Delil olarak da bu cümleleri kurmama vesile olan kitabı ileri sürebilirim.

Abdurrahman Nur

AVLU

kasım 2008 / zilkade 1429

5

ÖNSÖZ NİYETİNE...

Merhabalar sevgili okurlar,

Bildiğiniz üzere (Avlu'nun önceki sayılarından haberdar olan bir grup azınlık için söylüyoruz bu ilk iki kelimeyi) Avlu üniversitelerin tatil olduğu dönem boyunca yayınlanmadı. Bunun temel sebebi üniversitenin yokluğunda derginin potansiyel okur sayısının epeyce düşmesiydi. Üniversiteler yeniden açıldığına göre okutabilecek birilerini de bulabiliriz diye düşünerek dergi çıkarmaya devam etmeye karar verdik.

Bu sayıyla birlikte dergide önemli bir değişiklik yaptık. Dergi artık tek bir editörün değil üç kişilik bir kadronun elinden yayınlanıyor. Hangi yazıların dergide yayınlanacağı tek kişinin keyfine değil, üç kişinin keyfine kalacak yani. Her ne kadar dergi bir yapraktan müteşekkil olduğundan üç kişiyi fazla bulacak ve bu durumu garipseyecek kimseler olabilecekse de, biz böyle bir yeniliğin derginin seyr-ü seferi açısından hayırlı ve bereketli olacağını düşünüyoruz. Umarız düşündüğümüz gibi de olur.

Hazır fırsat bulmuşken, biraz da dergideki bu yapısal değişikliğe işaret etsin diye, tasarımda çok köklü olmayan bir takım değişikliklere gittik. Editör şudur, tasarım buna aittir gibi gereksiz kısımlarla birlikte, dergiyi, yazarları kastedermiş gibi görünmesine rağmen editörden başkasını kapsayıp kapsamadığı meçhul olan bir gruba ait kılan ve bu yüzden ilgâsı gereken altbaşlığı, yani "abilerine özenen çocukların dergisi" yazısını kaldırdık. Güzel de oldu galiba.

Dergiyi beğenmeniz ümidiyle. Hayırlarla kalınız efendim.

ERKEN ACEMİ

zeynep.

Mütereddit sabahlar bitti ansızın

Çoğalıyoruz

İçimize saldıran bakışlarla seslerle

Çürüyerek biraz daha çekilerek

Avuntudan erkence bir sona doğru

Sabahlar ellerimden sıkıca tutardım

Yangınımı bir geçide zorlamazdım hiç

Önünde otururdum başkasına bakmadan

Bir gün dünyaya çarpışımla

Yeniden içerde kalışımla

Dehşetimden büyüyen iştahlı ateşim

Dünya-ngınım benim karadelik

Yanlış bir sabah daha ortasına düştüğüm

Hepsi yabancı kapalı dillere çevrilmiş

Bataklık anlarına dünü anlatıyorum

Bugün beni yutmasın zamana kalayım

Yitik

Çok genç arsızca devamı gereken

Upuzun bir sürçme benim

Önce pişman

İşbu dergi ücretsiz olup, fotokopiyle çoğaltılmaktadır. Dergiyi beğenen okurların diledikleri miktarda fotokopisini çektilerince eşe dosta, tanıdığı, tanımadığı dağıtmaları takdire şayan bir davranış olur. Dergiye yazı göndermek isteyenlerin ise yazılarını avludergisi@yahoo.com adresinde konuşlanan editöre göndermelerini gerekmektedir. Eski sayılara sahip olmak isteyenler de bu taleplerini aynı adrese iletebilir, taleplerinin ivedilikle yerine getirileceğinden emin olabilirler.

İNCELDİĞİ YERDEN

Aslı Biçen

Aslı Biçen, Charles Dickens'tan Salman Rüşdi'ye, Isaac Bashevis Singer'dan Graham Swift'e kadar edebiyat alanında nam salmış pek çok yazardan otuzu aşkın sayıda kitabı başarıyla tercüme etmiş, işinin hakkını veren bir çevirmen. Bütün bu çevirilerinin yanında iki de roman kaleme almayı başarabilen Biçen, ikinci romanı *İnceldiği Yerden*'de Türkiye'den kopan bir hayali yarımada'nın sakinleri üzerinden sosyal/siyasal bir kritik yapıyor. Benzerine az rastlanır güzellikte bir dile sahip olan roman, fantastik öğeler taşımaya ve okurda gerçekçilik duygusunu uyandırmanın oldukça zor olduğu bir hikâyeye sahip olmasına rağmen, karakterlerinin sahiciliğinden yahut yazarın samimiliğinden şüphe etmemize hiç imkan tanımıyor.

A. Selman Nur

İnsan için bir kurtuluş olmadığını, bireysel çıkışsızlığı içinde bir ömür çırpınmaktan başka kader aramaması gerektiğini biliyorum/ sanıyorum/ düşünüyorum. Yazmak bir eylemdir. Peki bireyci insan neden yazar? Ortak bir kaderi paylaştığı diğerlerine, temelde aynı şeyi başka başka biçimlerde söylemek ihtiyacını neden duyar? Anlatmanın ve tesellinin hiçbir gerçeği değiştiremeyeceğini bilmez mi? Aslında bilir de o geçici "nefeslenmeye" razı mı olur? Boğulduğu gerçekten kaçıp inkâr ettiği dünyanın avutuculuğuna mı sığınır? "Birey" in kendisi dışında varacağı bir yer yoksa bunu koro halinde söylemek neden? Karanlıkta yürürken yanındakinin elini tutmaya benziyor bu. Ya da mezarlığın yanından geçerken türkü çığırma. Kişi için tehlikelere karşı hiçbir koruyucu yanı yok. Sadece mukadder son, onu, yanındakinden aldığı destekle derin bir emniyet hissi içinde yüzerken buluyor.

Edebiyat, dünya karşısında afallayan insan soyunun din, felsefe, bilim v.s. çırpınışları arasında en samimi olanı galiba. Gerçeği bu kadar dolaysız bir şekilde kavrama cesareti elbette takdire değer. Fakat "çırpınış"ın güzeli ile çirkinini arasındaki fark ne kadar merkezi

bir öneme sahip olabilir/ olmalı?

Okudukça anlıyorum ki diğerleri de benim kadar yalnız, çıkışsız ve şaşkınmış. Eee? Evet, eskisi kadar korkmuyorum, teşekkür ederim, fakat nedir bu?

Felsefe... O, gerçeği en üst düzeyde kavradığını iddia ediyor. Gördüğü görmediği tüm dünyaları içine alan bir açıklama tarzı bulduğunu söylüyor bir dönem. Arkadan gelen radikal bir çıkış yapıp mutlak bilgisizliği öngörüyor. Ondan sonra gelen hakeza. Problemsiz yapamayan insan, yenilerini üretmekte çok mahir. Biri bir kapıyı işaretliyor, tüm düşünce insanları hurraa onun peşinden içeri. N'oluyor peki? Oda, köşe bucak tanınıp tekrar koridora çıkıldığında aynı labirent kaybolmuşluğunun sabırla onları beklediğini görüyorlar.

Din yahut mistisizm: Gözünü kapat ve devam et! En sona ulaştığında inan hiç pişman olmayacaksın. Fakat dünya, fakat dünyanın huzursuzlukları dört bir yandan kuşatmışken insanı, bu gözü kapallılığı nasıl sürdürecektir? Evet, bir boşlukta ölmü beklemek şansına sahip olsaydım gözümü huzurla kapatabilirdim. Bu patlayan bombaların, insan çığlıklarının, yüzümüze sıçrayabilecek kânın yanında bunu nasıl yapabilirim?

Etrafını görmezden gelmek, aklını-vidanını uyuşturup kişisel yolunun götürdüğü yere kadar

yürümek seçeneğini hiç hesaba katmıyorum. Bu kargaşada tek yapılmaz olan.

Şartlarının müsaade ettiği bütün yolların sonundaki duvarlara kafamı çarptıktan sonra diyorum ki: Ortada durup, gözlerini kapatmaksızın ve ne ağıt ne avuntudan medet ummaksızın gerçeği seyretmeli. İşkencesini yanında taşıyan anlamsızlığa ideal tepki olarak başka bir duruş düşünemiyorum. Peki kendimizi bu derece gerçeğe maruz bırakınca ne olacak? Hiç... Diğer çırpınışların insana sağladığı o kısacık avunma anından da yoksun kalmış olacağız. Yoksun kalmasak ne olacak? Kalsak/ kalmasak/ kalsak/ kalmasak...

Kazık soru: Tüm bunları neden yazdım? Sınırlarımdan taşan cümleleri neden üretiyorum? Her şeyi gördüğüme inanırken hala bir kağıt bir kalemle medet ummak da neyin nesi? Nothing, nothing, nothing...

Birden acıktığımı fark ediyorum. Doğanın mü-nasebetsizliği işte. Ağlamak ve gülmek bu yüzden aynı yolun iki yarısı. Orta çizgide duranlara deli mi diyorlar?

Tüm çırpınışlar, önündeki karanlığa tahammül edemeyen insanın dönüp arkasından gelenlere gevezelik etmesi. Elbette bu gevezelikleri dinlemeye/ okumaya devam edeceğim. Karanlığa bakmaya ben de dayanamıyorum çünkü. Şimdilik!

HATIR(A)LAMAK

Ahmet Emre

Selman, saçlarını çocukların rüyalarına yaslamaya çalışan bir adamdı. Aslında onun bütün marifeti, o eski şehrin kıyısında, ahşap evlere bakan balkonun kenarında, yılların hüznünü rüzgâra veren bir ihtiyar gibi durmasıydı da diyebilirim. Baş aşağı sarkıtılmış dünyada dik duran ağaçlara özenen şarkılar vardı hep çantasında.

Balkona açılan ağız, demir kapının yanına saklanmış toprak testiye uzanınca, kendini yeniden hatırlamışçasına ayıklıktan başı döner, ağzına düşen her damlada su ve toprak dünyası varlığına bakıp bu testinin mimarına garip bir hayranlık beslerdi.

Fotoğraf: Fatima Güveli

www.flickr.com/photos/fatephoto

